

А Ж Р И М

(Даъвои кўрмасдан қолдириш тўғрисида)

Тошкент шаҳар

2019 йил 19 ноябрь
сонли иш

4-1001-1902/25527-

Тошкент туманлараро иқтисодий суди судьяси А.Ибрагимов раислигида, судья ёрдамчиси Д.Салоҳидинов котиблигида, Чиноз туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа эгалари Кенгашининг даъвогар “Обод Бахмал даласи” фермер хўжалиги манфатида жавобгар “Тошкент дон маҳсулотлари” АЖ ҳисобидан 74 009 766 сўм асосий қарз, 14 801 953 сўм жарима, 7 697 014 сўм пеня ундириш тўғрисидаги даъво аризасини Тошкент туманлараро иқтисодий суди биносида очик суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

а н и қ л а д и :

Чиноз туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа эгалари Кенгаши даъвогар “Обод Бахмал даласи” фермер хўжалиги манфатида Тошкент туманлараро иқтисодий судига даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгар “Тошкент дон маҳсулотлари” АЖ ҳисобидан 74 009 766 сўм асосий қарз, 14 801 953 сўм жарима, 7 697 014 сўм пеня ундиришни сўраган.

Бугунги суд мажлисида даъвогар вакили иштирок этмади ва суд мажлисини бошқа кунга қолдиришни сўраб илтимоснома тақдим қилмади, иш ҳужжатларида суд мажлиси ўтказиладиган кунни ва вақти тўғрисидаги ажримни даъвогар вакили 07.11.2019 йилда қабул қилиб олганлигини тасдиқловчи почта хабарномаси мавжуд.

Суд мажлисида жавобгар вакили ҳам иштирок этмади. Бироқ, 18.11.2019 йилда жавобгар “Тошкент дон маҳсулотлари” АЖ суд девонхонаси орқали 18.11.2019 йилдаги 10/1000-сонли Э.Максудхожаева номига берилган ишончнома ҳамда 18.11.2019 йил ҳолатига даъвогар олдида қарзи мавжуд эмаслиги тўғрисидаги бир томонлама имзоланган тақослаш далолатномаси тақдим қилган.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 128-моддаси талабларига кўра, агар суд иқтисодий суд ишларини юритиш иштирокчиси ўзига юборилган ажримнинг кўчирма нусхасини олганлиги ёки ушбу Кодексад назарда тутилган бошқа усулда хабардор қилинганлиги тўғрисида суд мажлиси бошлангунига қадар маълумотларга эга бўлса, ушбу иштирокчи тегишли тарзда хабардор қилинган деб ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси ИПК 107-моддаси 1-қисмининг 6-бандида даъвогар биринчи суд мажлисига келмаган ва ишни ўзининг иштирокисиз кўрилиши тўғрисида арз қилмаган бўлса, иқтисодий суд даъвои кўрмасдан қолдириши белгиланган.

Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодекси 330-моддасининг 19-бандига кўра, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва туманлар фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашлари - фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларининг манфаатларини кўзлаб қилинган даъвогар юзасидан иқтисодий судларда давлат божини тўлашдан озод қилинган.

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленумининг “Иқтисодий судлар томонидан давлат божи тўғрисидаги қонун ҳужжатларини қўллашнинг айрим масалалари ҳақида” 18.04.2008 йилдаги 180-сонли Қарорининг 15-бандида ишни кўриш даъвои (аризани) кўрмасдан қолдириш тўғрисидаги ажримни чиқариш билан яқунланганида давлат божи қайтарилмаслиги, тўланмаган давлат божи эса, даъвогардан ундирилиши белгиланган.

Бироқ, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари фаолиятини янада ривожлантириш бўйича ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида” 10.10.2017 йилдаги ПҚ-3318-сонли қарорининг 3-бандида кўра, фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари манфаатларини кўзлаб судга давлат божи тўламасдан даъво аризалари, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг қарорлари, уларнинг мансабдор шахслари хатти-ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан шикоятлар тақдим этиш. Бунда даъво аризасини қаноатлантириш рад этилганда манфаати кўзлаб даъво аризаси киритилган фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларидан давлат божи ундирилмайди.

Юқорида қайд этилганларга асосан, суд даъвогар биринчи суд мажлисига келмаганлиги ва ишни ўзининг иштирокисиз кўриш тўғрисида ариза билан мурожаат қилмаганлиги сабабли, даъво аризани кўрмасдан қолдиришга, даъвогар давлат божидан озод қилинганлиги сабабли, давлат божини ундирмасликни лозим топиб, ИПКнинг 107,118, 195-моддаларига асосланиб,

а ж р и м қ и л д и :

Чиноз туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа эгалари Кенгашининг даъвогар “Обод

Бахмал даласи” фермер хўжалиги манфатида жавобгар “Тошкент дон маҳсулотлари” АЖ ҳисобидан 74 009 766 сўм асосий қарз, 14 801 953 сўм жарима, 7 697 014 сўм пеня ундириш тўғрисидаги даъво аризаси кўрмасдан қолдирилсин.

Мазкур ажрим устидан апелляция тартибида шикоят (протест) қилиш мумкин.

Судья

А.Ибрагимов